

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

PROPRIETATEA

„Reuniunii economice în Orăștie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Nu dați copiilor beuturi!

O vedenie din cele mai triste ne face să scriem aceste rânduri, ca un teribil memento pentru părinții români.

Am trecut într-o zi printr'un sat de-al nostru. Era zi de sărbătoare. O ceată mare de oameni sta adunați înaintea unei case sărăcicioase, în uliță, și se uitau a minune la un copil ca de 4—5 ani, și erau, privind-l, câți oameni atâtea fețe deosebite, unii foarte serioși, înfiorați oare-cum, dând din cap cu spaimă, alții pipând indiferent, ear' alții zimbând și glumind de curioasa vedenie ce aveau înaintea. Era adecă copilul un tip al bătăii lui D-zeu pe neamul omenesc cel păcătos și căzut în patima beuturii. Era copilul unor oameni mai săraci ca mai cu prindere, care aveau patima beuturii, și cari plăcându-le lor ameteala beuturii, credeau că fac o plăcere și nenorocitului lor fiu, dându-i încă din fragedă copilărie câte un picur două de holercă «ca să nu descrească» văzându-i pe ei bând! Și i-au dat, pentru acest motiv băbesc, încă de pe când era sugător la peptul mamei sale, și cu vremea copilul s'a dedat cu beutura, încât plângea și făcea larmă de fugeau din casă dacă nu-i dădeau. Ei, «miloși» și văzând că și lui «ii place», își ziceau: dă-i sărăcuțul să nu descrească, și i-au dat azi, i-au dat mâne, și azi au în casa lor un teribil tip nenorocit de copil bețiv. Copilul e palid, e slab, e întunecat la minte și numai atunci mai e vieață în el, când beutura îl iritează, îi mai ațîță și mișcă sângele. Atunci el începe a sări și a juca, cum juca și acum când se uita satul la el, și jucând ochii îi sclipesc și-i strălucesc ca la lunatici, par'că ar fi privind pe cealaltă lume, dela o vreme beutura ce-l arde stomacul începe a se domoli, flacărele din lăuntrul lui dau

a să potoli, puterile îl părăsesc, se înmoaie din ce în ce, apoi cade într'un fel de leșin urmat de epilepsie (fras), sgârcindu-se și sbătându-se cu spume la gură. Cade apoi în somn lung și doarme câte-o zi și-o noapte.

Nemernicii lui părinți zic: «e băbătaia lui D-zeu», «așa o vrut D-zeu», și după ce se scoală și le cere iară, îi dau de nou beatură, «ca să-i mai ușureze setea și năcazul»...

E acesta un caz rar, ca la un copil încă mic, să se învenineze tinerelul trup așa de mult, dar' e adevărat și e trist. Dacă părinții înșiși sunt niște bețivi, bețiv va fi și fiul lor chiar și de-l vor feri pe el de beatură, ear' de vor mai face și crima a-i da deja ca copilaș să bea, îl nenorocesc dinainte și sigur, și-l fac o figură de jale în lumea asta.

Mulți părinți, cari altfel ei nu-s beutori, au răul obicei a da și copilașilor lor «să guste» din beutura ce ei beau din când în când, și nu se gândesc la aceea că dacă trupul lor deja format și întărit, poate suporta gustările cumpătate din beatură, apoi fragedul corp al copilașului nu le poate, pentru acela a-i da beatură, e ca a-i da un venin mai moale, care nu omoară îndată, ci stinge și ruinează corpul pe încetul, pe încetul.

Dacă beutura, mai ales beutura proastă, nu face nici un bine nici omului mare, apoi pentru copii mici, e dovedit prin învățați, ea e curat venin! Nenorocit părintele care dă fiilor săi beuturi spirtuoase și și mai nenorocit nevinoatul lui fiu, pe care îl fac un nemernic în lumea asta, pe când va fi mare.

Bunule cetitor! Fă-te cel mai aprig propovăduitor printre poporul nostru al învățaturii de a ținea departe pe copii dela cunoașterea și gustarea beuturilor spirtuoase! Nici a bea între ei nu e lucru cuminte, căci ei atunci cer, ear' dacă chiar ai beut, și ei au cerut, păcălește-i cumva cât se nu

mai poștească altă-dată. Mai ales să spună că copii sub 6 ani devin bețivi ordinari, dacă în vîrsta asta au fost deprinși cu beutura. Și, o, Doamne, de câte rele nu am fi păziți noi Români, de n'ar fi așa răspândită această ticăloasă patimă între oamenii noștri! Puțini ar sbura spre înflorire ca noi, — așa însă puțini sboară ca melcul, ca noi...

I. M.

Gimnasiul din Brad.

Programa gimnasiului nostru român din Brad, dată acum publicității, ne aduce știri fel și fel din viața acestui prețios institut de învățămînt, în anul școlar trecut, știri cari toate mărturisesc despre marele zel ce onorabilul corp profesoral îl pune întru desvolrarea institutului în toate direcțiile, și întru îmbogățirea fiecărui an școlar cu momente cari să strălucească în istoria gimnasiului lor, ca pomi plini de roade bune, ca mari facile aprinse, menite a lumina în inimile tinerimii de aproape ca și de departe. Până a reveni cu o apreciere, lăsăm să urmeze deocamdată aci un extras din datele statistice publicate de Direcțiune despre anul școlar trecut:

S'au înscris cu totul pentru anul școlar trecut: în clasa I. gimnasială 40 elevi; în cl. II. 39 elevi; în cl. III. 36 elevi; în cl. IV. 34 elevi, suma 149 elevi. Față de anul școlar precedent un *crescământ de 16 elevi*. În clasele normale adnectate, III. și a IV. s'au înscris cu totul numai 26 de elevi; față de anul trecut un scăzământ de 5 elevi.

Dintre elevii înscriși la gimnasiu, după religione sunt: în cl. I. gimnasială 36 gr.-or., 2 gr.-cat., 2 ev.-ref. = 40; în cl. II. gimnasială: 36 gr.-or., 1 gr.-cat., 2 de rel. mosaică = 39; în cl. III. gimnasială: 34 gr.-or., 2 gr.-cat. = 36; în cl. IV. gimn. 30 gr.-or., 4 gr.-cat. = 34.

În clasele normale toți elevii înscriși sunt de religiuinea gr.-or.

După comitate în gimnasiu sunt: 89 din comitatul Hunedoarei; 20 din comitatul Aradului; 16 din comitatul Albei-Inferioare; 13 din comitatul Turda-Arieșiu; 3 din comitatul Bihorului; 4 din comitatul Sibiiului; 1 din comitatul Caraș-Severin; 1 din comitatul Sătmarului și 1 din comitatul Bistrița-Năsăud.

În clasele normale 25 sunt din comitatul Hunedoarei și 1 din comitatul Aradului.

Au părăsit școala, dela gimnasiu 3 elevi; ear' din clasele normale au părăsit școala 2 elevi.

În 8 Septemvrie s'a tăcut învoca-rea sfântului Duch, ear' după finirea serviciului divin, întrunindu-se întreg corpul didactic și tinerimea școlară, în sala de catechisațiune, s'au cetit și explicat legile școlare-disciplinare.

În 7/19 Noemvrie, ziua ferială, serviciul divin cu „Parastas“, întru memoria Maiestății Sale, Impărătese-Regina Elisaveta. Discursul comemorativ, cu această ocașine, în anul acesta, l-a ținut prof. V. Boneu.

În 30 Noemvrie — asemenea ziua terială, serviciu divin cu »Parastas«, întru eterna amintire a marelui Andreiu Bar. de Șaguna, fost Archiepiscop și Metropolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania. Discursul comemorativ, despre nenumăratele merite ale acestui bărbat epocal al bisericeii și

al națiunii noastre — de astădată l-a ținut profesorul: Stefan Albu.

Din 8/20 Decemvrie, până în 12 Ianuarie st. n. s'au sistat prelegerile, din cauza morbului epidemic de șarlach, — unicul cas de morburii epidemice în anele scumpului nostru institut cultural. — Lăudat să fie însă D-zeu, nici un singur elev nu a devenit prada morbului din cestiune.

În 17 Martie s'au mărturisit toți elevii, trecuți peste etatea de 10 ani, ear' în 18 Martie s'au împărțășit cu misterii sfintei cuminecături.

Din 28 Martie până în 8 Aprilie au durat feriile sêrbărei «Invierii Domnului».

În 18 Aprilie s'a publicat concursul pentru primirea, la cursurile preparandiei de stat r. u. din Deva.

În 19, 20 și 21 Aprilie, a vizitat gimnasiul nostru încrezutul plenipotențiat ministerial Gavriil Téglás.

Sosit aici sus numitul încrezut ministerial, după o scurtă conțelegere cu directorul gimnasial, și-a început vizițiunea sa, asistând la întrebările și explicările profesorilor, precum și la răspunsurile elevilor, în mai multe rânduri, prin toate clasele și din toate obiectele de învățământ. După-ce a terminat cu examinarea a vizitat biblioteca gimnasială și toate cabinetele museului. A inspiciat cu deamêruntul libelele de ocupațiuni ale elevilor, numărul acestora, datarea acestora precum și corectura profesorilor. Finite toate

acestea, a ținut o conferință cu corpul profesoral, în care apoi, în special și-a expus toate observațiunile sale, atât cu privire la îmbunătățirile făcute, cât și despre scăderi cari, cu timpul, trebuiesc delăturate. Cu privire la instrucțiune, în general progresul e mulțumitor. Cu privire la scăderi, dl încrezut ministerial, între altele amintește că, edificiul gimnasial, fiind în apropierea piațului, este expus sgomotului, cu deosebire în zilele de tirg; curtea gimnasiului nu e destul de spațioasă; biblioteca gimnasiului și cabinetele museului, trebuiesc înmulțite an de an. În special nu e mulțumit cu salarisarea profesorilor, că profesorilor li-se dau decenale și nu cuincuenale, că relut de cuartir nu capătă ș. a.

În 12 Maiu, tinerimea studiosă și-a sêrbat petrecerea sa de vară »Măialul«

În 12 Iunie s'a înmormântat de pia memoria Teodor Pap, avocat, fost membru al Epitropiei, comitetului și reprezentanței gimnasiale. La actul înmormântărei au luat parte corpul profesoral; învățătorul de cant cu coriștii institutului nostru gimnasial, din care privilegiu din averea decedatului, 180 cor. s'a pus de basă pentru formarea unui fond pentru corul institutului nostru cultural.

Progresul elevilor în diferitele obiecte de învățământ, în genere a fost mulțumitor. Tot astfel s'a declarat în privința aceasta și M. On. D.

FOIȚĂ

INDURARE

— NUVELĂ —

(Urmare din nr. 28.)

— Bună vremea, Ruxandă. De seară mergi la vecerne?

— Cum nu, Zoito!... dacă mâne-s sfintele Blagoveștenii.

— Da Irina unde-i?

— S'o dus la plug cu Sandu.

— Ce vreme frumoasă de arat e azi!

— Așa e, poate o da D-zeu să avem toată primăvara așa. Ne-ar rêsplăti D-zeu de munca zadarnică din anul trecut.

Toată valea satului și dealurile învecinate par'că erau învioșate de primele raze ale soarelui de primăvară,

soare, ce lucea deasupra ca un părinte binefăcător. Nici o adiere de vânt. Copacii înmugurați par'că lăcrămau de bucurie. Pământul din grădini și din bătătura ogrăzilor se sbicea vîzînd cu ochii, scoțînd din el un abor ușor, ce se perdea molatec printre crengile copacilor și printre nuielele gardului. Toată lumea stătea mai mult pe-afară. Oamenii, la plug, rêsturnau pământul în brazde mănoase; nevestele, acasă, văruiau păreții și lipeau pe jos; babele și moșnegii, grămadă pe prispă, învioșăți de căldură, stăteau de vorbă la soare; ear' pe coasta dealului, copiii săreau ca niște iezi, săpând brândușe cu răzușe de corn. Moș Trifu, alb la față ca coala de hârtie, sta și el grămadă pe prispă, învăluit de raze calde și dătătoare de vieață; privește cu drag pe Ionel care-și drege singur țării de Paști.

Ce liniște, ce seninătate!

Înspre sară, moș Șerban, moș Sandu și Irina se coborau încet în urma plugului spre sat. Vorbeau de nevoile lor, însă cu inima plină de nêdejdea că anul acesta o să fie mai mănos.

Inoptase bine. Cei mai mulți, trudiți de muncă se gândeau la culcușurile lor. Liniștea și nădejdea într'un viitor mai norocos îi îndemna și mai mult la odihnă.

De-odată însă, în mijlocul acelei liniști, care îndulcise, în ziua aceea, inimile tuturor, izbucni o turburare generală în tot satul. Vătăjelul dela primărie dăduse de veste la căți-va săteni că a doua zi o să vie boeru dela Galați cu ingineru și cu dl subprefect ca să facă din nou măsurătoarea imașului.

Moș Șerban într'o parte, moș Sandu într'alta colinda pe la săteni, spunându-

plenipotențiat ministerial, cu ocasiunea visitațiunii sale oficioase.

Moralitatea elevilor noștri, în genere a fost deplin mulțumitoare.

Excese și abateri mai mari dela legile școlare, nu s'au întâmplat în întreg decursul anului, ci numai unele abateri mai neînsemnate, provenitoare din petulantă copilărească.

Se notează la acest loc că: pentru promovarea moralității și a religiosității între elevi, baza cea mai solidă a culturai celei adevărate, a supravegheat în continuu întreg corpul profesoral, ear' directorul gimnasial și profesorii Stefan Albu și Dr. Pavel Opriș, au ținut catechisațiuni cu elevii, în toate Duminecile și sârbătorile.

Corpul profesoral, pentru de a ținea evidență despre progresul în studii, despre toată mișcarea internă și externă a institutului, în fie-care lună a ținut conferențe profesoriale ordinare, a luat protocoale speciale, și le-a așternut Ven. Consistor Archidieceșan, spre pârîntească revisiune și aprobare.

În conferențele profesoriale ordinare, corpul profesoral s'a consultat și și-a comunicat în mod colegial-reciproc părerile și experiențele câștigate pe terenul instrucțiunii.

Deosebit de conferințele ordinare lunare — corpul profesoral în decursul anului, a mai ținut și conferențe profesoriale extraordinare, de câte ori s'a ivit necesitatea, în cari a rezolvat ordi-

le vestea neașteptată. Toți sătenii per-duse somnul. Se adunau grupuri, grupuri pe la porțile ogrăzilor, sfātuindu-se ce-i de făcut.

— Ce spuneam eu, zicea moș Șerban, cu glas sfâșietor: simțeam eu una ca asta! Va să zică el tot vrea să ne mai iee din dreptul nostru! Să nu ne lăsăm, oameni buni! Să ținem la dreptul nostru. Că dreptatea-i cu noi!... Și... mare-i D-zeu!

Era deja târziu și lumea din sat nu se liniștise încă de tot. Pe ici pe colo, mai vedeai câte unul eșind dela vecini, dându-și întâlnire pe a doua zi.

Toată sara aceea, Irina nu se deslipise o clipă de moș Șerban și de moș Sandu. Se culcă și ea foarte târziu, nerăbdătoare să vadă ce o să se întâmple a doua zi. Cum? se întreba ea; moș Șerban zice că Grecu acela vrea să ne iee imășu. Da de ce? Ce are el

națiunile torurilor superioare, afaceri mai mici disciplinare ș. a.

Examenele publice ale semestrului al doilea al anului școlar 1900—1901 au decurs dela 20—24 Iunie.

Starea agricolă.

Din raportul ministerului ungar de agricultură dela 10 August a c. dăm și noi următoarele informațiuni cu privire la starea agricolă:

Recolta anului curent a fost socotită.

	La 30 Iulie	La 10 Aug.
grâu .	34,835.500 măji m.	34,782.950 m. m.
săcară	11,507.200 " "	11,551.500 " "
orz .	10,128.400 " "	10,523.400 " "
ovės .	9,652.800 " "	9,856.600 " "

Datele dela 10 August sunt la tot casul mai aproape de adevăr, pentru că sunt prețuite pe baza treeratului de probă, care pe atunci s'a fost făcut deja în cea mai mare parte a țerii.

Recolta de grâu reese deci cu circa de 3½ milioane măji metr. mai mică decât a anului trecut.

Săcara va fi cu circa 420.000 m. m. mai multă ca anul trecut.

Orz nu va fi cât în anul trecut, asemenea nici ovės.

Asupra cucuruzului au făcut bine ploile, cari au căzut în cea mai mare parte a țerii.

Desvoltarea cartofilor a fost împedecată în unele părți prin ploi prea

cu pământu nostru? Nu-i ajunge, arde-l'ar focu, atâta amar de pământ cât îl mai mare? Moș Sandu zice că pentru cei zece galbeni, care i-a luat dela dînsu, îi muncește de trei veri și tot nu se mai poate plăti. Să ne iee imășu! Da de pe moșia lui, nu scoate atâta fên că numai are ce face cu el?... Colo, în vale la sălcii, are stoguri cât dealul de mari.... Ce urât îi Grecu acela!.. Are o barbă și niște ochi par'că-i ucigă-l toaca! Și George are ciudă pe el.... Eh, dacă ar fi și el aici, mâne!

Amintirea de George o făcu să tresară ca la lumina unui fulger neașteptat. Oare ce-o fi făcând el acu? Cine știe!.. Oare o să mai vie?... Să temea să-și mai facă întrebări despre el. Inima și tâmplele îi svâcneau cu putere; se svîrcoleau în pat de-și per-

multe, în altele prin secetă prea îndelungată. Cei de vară dau o roadă mijlocie.

Legumele, păstăioasele și varza s'au recules prin ploile cari au căzut în cele mai multe părți ale țerii.

Desvoltarea hemeiului este îndestulitoare. Meiu și hrișca timpurii se recoltează; cele mai târziu, în urma ploilor, se desvoaltă bine. Cânepa și inul dau numai mijlociu. Tutunul s'a înciripat în urma ploilor. De asemenea s'au tocmit napii de zăhar și de nutreț, care în general stau bine.

În Ardeal însă napii au suferit din cauza multor ploi.

Plantele de nutreț dau în general o recoltă slabă. În Ardeal s'au mai îmbunătățit încâtva în urma ploilor. Lizezile naturale încă au dat slab. Pășunea este mai îndestulitoare numai în părțile ardelenene.

Viile sunt frumoase. După ploile din urmă peronospora s'a ivit în multe locuri într'o mare măsură.

Recolta de prune, mere și nuci va fi bogată în părțile nordvestice și vestice ale țerii; în celelalte ea va fi slabă.

În România recolta grâului e mare, deși grindina și ploile au cauzat multă pagubă. Ploile încetând, grâul s'a putut secera, usca, căra și, în parte, și treera, deși în unele locuri cu mare întârziere. În privința bunății grânele sunt mai cu seamă de două feluri. Cele secerate mai de timpuriu sunt roșii la bob, frumoase și grele. Aceste se plătesc mai bine. Cele secerate și uscate pe timpul

dea căpătăiul. Ori pe care parte a trupului se întorcea, simțea că o doare.

Doborită de atâta sbucium, începui puțin câte puțin, să se liniștească. Din toate gândurile, unul par'că-i rămăsese mai lămurit: să-l vadă într'o zi pe George al ei.

Cu sufletu plin de doru lui, își simțea tot trupul cuprins de aceleași fiori ca altădată. I-se părea că George e lângă ea. Își stringea sînul fraged cu mâinile. Se simțea așa de bine acum! În liniștea asta adencă și nemăsurat de dulce, somnul o fură lin, ușor de tot să-o ducă departe, departe.. acolo, unde trăești un secol într'o clipă, în lumea visurilor copilărești.

* *

Neliniștea, ce izbucnise de cu seară în sat, creștea din ce în ce a doua zi. În ziua de Blagoveștenii, după

îndelungatelor ploi, sau după acele, sunt mai spălăcite și mai ușoare; dar ele fiind pe deplin coapte sunt foarte potrivite pentru sămănat și, în lipsa de grâne în cele mai multe țări, au să fie și ele destul de căutate! Aceeași e și starea săcării, a orzului și ovėsului. Soiurile alese au luptat mai ușor cu vremea. Așa săcara uriașe de Schlanstedt, orzul de Hanna, ovėsul Ligovul, Invingătorul și Negrul de Coulommiers, au dat o recoltă deosebit de mare. Cucuruzele au legat și leagă mulți știuleți. Meiurile și mohoarele vor da cele mai mănoase recolte; asemenea și cartofii, napii și fasolea, cari au fost săpate bine la timp potrivit. Iarba e cu îmbelșugare chiar și prin miriști. Pomii și vița de vie dau bine.

Rusia va avea o recoltă slabă. De asemenea Asia-Mică.

Ziarele franceze, germane, engleze și americane, spune R. Ec., toate vestesc o urcare însemnată a prețurilor, după ce recolta este nemulțămitoare, nu numai în o mare parte a statelor din Europa, ci din Statele-Unite ale Americii, unde recolta grâului de primăvară e aproape pierdută, iar cucuruz nu va fi nici pe jumătate ca în an. tr., și după ce ovėsul lipsește pretutindenea.

Câtă sămăntă trebuie sămănată?

Iată încă o întrebare de mare însemnatate în plugărie! Fie-ne îngăduit a spune mai întâi câte-va cuvinte des-

slujba din biserică, mai toți lucitorii, s'au adunat în fața primăriei, așteptând ca primarul să le vestească oficial ceea-ce aflase de cu seară.

Primarul, în pragul ușii, le spuse în adevăr că boeru o să vie azi dela Galați cu ingineru și că o să facă o nouă măsurătoare a imașului. Că după niște documente găsite, se dovedește că mai mult de jumătate din imașu satului ține de trupu moșiei. Dacă boeru o veni târziu azi, apoi atunci o să se facă mâne măsurătoarea. Cei cari vreți să fiți de față, să nu vă duceți mâne la câmp.

— Nici vorbă nu-i! O să fim cu toții de față, răspundea tare moș Șerban.

— Iacă, zice primaru, am aici mai multe citații, precum că sunteți chemați la înfățișarea, care va fi peste o lună, adică a doua zi de sfântul George,

pre câtă sămăntă trebuie sămănată peste tot, și apoi în deosebi despre câtă sămăntă se cere la spicoase.

Știm, că unele plante au trebuință de mai mult, altele de mai puțin spaț (loc), pentru-ca să se poată desvolta amăsurat firei lor. Și chiar una și aceeași plantă, până e tină, are trebuință de spaț mai puțin, ear' mai târziu de spaț înzecit și însutit mai mult.

Merii, perii, nucii și alți pomi se samănă de obicei deși, astfel că pe spaț de un metru pătrat încap zeci și chiar sute; dar' din ce cresc, trebuie să fie răriți, așa că mai târziu, unul singur nu se mai mulțamește cu spaț de un metru pătrat, ci are trebuință, cu deosebire în plină dezvoltare, de zeci de metri pătrați.

Așa e și cu legumele, cari se răsădesc, d. p. curechiul, cărăbabele, țelul și a. Acestea încă se samănă foarte dese, ca apoi mai târziu să se scoată și răsădească în oare-cari depărțări.

Deci pentru prăsirea de pomi și legumi se cere sămăntă foarte puțină în asemănare cu ceea-ce se cere pentru prăsirea altor plante. Căci într'un strat de 4—5 metri pătrați putem prăsi mii de pomișori tineri: meri, peri, vișini, cireși, nucii perseci, gutui și a. Și pentru un astfel de strat ne e de ajuns un pumn două de sămăntă (sămburi). Tot așa într'un strat de 4—5 metri putem prăsi răsădurile de lipsă pentru o întreagă grădină de legumi. Și câtă

Infățișarea va fi la curte, că la tribunal, precum știți, a câștigat satu.

— Care va să zică, striga moș Șerban, dumnealui tot mai vrea să se judece cu noi! Vrea să ne lase lipiți pământului! Apoi om vedea!.. De unde mai scoate dumnealui documente? Doar din pământ; că noi n'avem nici o știre.

— S'o vedea la judecată, răspundea primarul, plecând spre sat.

Țeranii se împrăștiară și ei grupuri, grupuri, spre casele lor, vorbind și gesticulând într'una.

La păpetele crășmei despre drumul cel mare din mijlocul satului, moș Șarban încunjurat mai de tot satul, vorbea într'una, arătând mulțimei că măsurătoarea, care s'a facut acum un an și jumătate e bună și judecata li-a dat odată dreptate.

— Alte documente n'au de unde

sămăntă ne trebuie pentru un astfel de strat? Poate nici un pumn.

Mai sunt și alte multe plante, la a căror prăsire nu trebuie multă sămăntă, d. p. tabacul și hemeiul, deoarece și acestea vin puse în depărțări mai mari unele de altele, pentru că printre ele trebuie săpat și mai cu samă pentru-că, mai târziu dezvoltându-se la mărime însemnată, au trebuință de mult spaț.

Și apoi, ce mare deosebire e între sămăntă, de care avem trebuință la prăsirea de napi, cucuruz, spicoase și a!

Așa de pildă la un juger de pământ sămănat cu napi, în rinduri și în cuiburi, trebuie 7—11 chilogrami de sămăntă. La un juger de pământ, ce e de a se samăna cu cucuruz, dacă sămăntă se pune cu mâna în cuiburi, sunt de ajuns 8—12 litre, chiar punându-se câte 3—4 boabe într'un cuib.

La juger se cer de obicei cam 8 ferdele de grâu pentru sămănat, adică de vr'o 15 ori mai multă sămăntă decât de cucuruz.

În sfârșit ierburile vin date și mai dese decât spicoasele; căci cu cât ele vor fi date mai dese, cu atât vor da o roadă mai îmbelșugată.

Dar' nici sămăntă aceeași plante nu se samănă totdeauna în aceeași măsură; ci odată se samănă mai multă, altă dată mai puțină: după folosul de căpetenie, ce avem în vedere, după mărimea și însușirea sămănteii, după cum sămăntă este veche sau cu alte scăderi, după cum e timpul și locul

să fie, oameni buni! Cuconu Radu, vechiu proprietar, cât a trăit, nu s'a atins nici odată de imașul satului. Degeaba mai umblă dumnealui să ne încurce. Nu-i drept, oameni buni! Măcar să vie și Dumnezeu să nu lăsăm să ni se mute hotarul. Avem destule datorii la el, că nu ne mai putem plăti de ani întregi; vară și iarnă îi muncim și tot nu ne mai scăpăm de el. Să mai plătim acum și pentru păscutul vitelor? Nu-i drept! Dacă el e om fără frica lui Dumnezeu, la ce am greșit noi? Munca noastră, din zori până 'n noapte să duce așa în vînt. Noi om trăi cum om trăi, da copiii nostri, să nu-i lăsăm așa pe drumuri, muritori de foame!

Aprobări generale isbucnesc din toate părțile mulțimei.

Irina, nedeșlipită de moș Sandu, și de moș Șarban, asculta și ea cu

în care se samănă, și după modul de samănat.

Așa: când cucuruzul se pune în cuiburi sau se samănă cu mașina avem trebuință de mai puțină sēmēnță, ca în cazul când el se aruncă prin împrăștiere. De altă parte cucuruzul de nutreț pentru vite se dă foarte des, pe când cel-ce se cultivă pentru boabe, pe sama omului, se dă neasēmēnat mai rar și, deci, avem trebuință de sēmēnță mai puțină. Cānepa și inul menite pentru fuior se samănă totdeauna dese; ear' cele prășite în scopul agonisirii de sēmēnță, d. p. cānepa de printre cucuruz, se samănă foarte rară.

Sēmēnța aevea bună, adecă mare la hob și proaspetă, se dă mai rară și în urmare mai puțină, decât, când ea este mai proastă, adecă sacă, sbārcită, sfērticată și ruptă din mașină, crescută, nāpădită de gārgārițe, sau veche. Dacă sēmēnța este veche sau crescută se samănă cu a patra parte, une-ori și cu a treia parte mai multă ca de obicei; ear' sēmēnța mēruntă se dă în mēsură mai mică decât cea mai mare la hob.

Când sēmēnatul se face de timpuriu, pe un timp priincios, și locul a fost gunoit și lucrat cât mai bine, nu se cere atāta sēmēnță, ca atunci când ne-am întârziat cu sēmēnatul, și locul nu l'am rēsbit nici cu gunoit, nici cu lucrul. Peste tot, în locurile mai pădurețe din umbra muntelui, trebuie să se dee sēmēnță mai multă decât în cele dela cāmpie; asemenea și în locurile

luare aminte, uitindu-se din când în când în spre poarta satului, ca și cum ar aștepta ceva.

— Uite, moș Șerbane, zicea ea, întrerupându-l; uite vine o trāsură spre sat.

Toți își îndreptară privirile spre poarta satului și zāriră o trāsură cu patru cai înaintași.

Pe drumul cel mare din mijlocul satului, trāsura lui cuconu Ieni sbura în galopu cailor spre curtea boerească. Alături de cuconu Ieni, în trāsură, era ingineru, iar' pe scāunașul din față un elev al școalei de poduri și șosele. În urma lor, venia și sub-prefectul în trapul cailor însoțit de doi cālārași. Oamenii începură a se resleți împrejurul crīșmei și în fața Primăriei. Sub-prefectul se opri la Primărie. Primarul, notarul și ceialalți sāteni se strīng împrejurul lui. După-ce spuse câteva vorbe primarului,

foarte expuse vēnturilor din spre mează-noapte, în cari plantele de obicei sunt și ele mai expuse periciunii.

Și acum se încheem cu câteva cuvinte privitoare la modul cum se face sēmēnatul, dela care încă atīrnă în mare parte cātă sēmēnță trebuie să-mānată.

La sāmānatul obicīnuit, prin împrăștiere, se cere mai multă sēmēnță decât la sēmēnatul cu mașina, în rīnduri, pentru-că mașina lasă sēmēnță numai unde trebuie, pe când cu māna se aruncă sēmēnța nepotrivit, în unele locuri prea multă, în altele de tot puțină, ori-că rēmān chiar vetre. Nevoile aceste sunt greu de încungiurat; adesea nici cei mai dibaci și mai încercați sāmānatori nu isbutesc a le înlătura.

La sāmānatul cu mașina se face o economie foarte însemnată față de sēmēnatul cu māna. Economia aceasta de sēmēnță se urcă până la 30 la sută. Și ea e vrednică de cea mai mare luare aminte din partea plugarilor, mai cu samă în ce privește spi-coasele: grāul, sēcara, orzul ș. a. E mare lucru a cūța din 10 ferdele trei, din 20 șase, din 30 nouē, din 50 cincisprezece și din 100 treizeci de ferdele. Comuna, în care se samănă azi prin împrăștiere cu māna, să zicem 10 000 ferdele de grāu, sēmēnând cu mașina ar cūța 3000 ferdele, cari computate cu cātē un fl. ar da suma de 3000 fl. Cu această sumă s'ar putea cumpēra un însemnat număr de mașini

sub-prefectul se adresă sātenilor, întrebându-i dacă au luat cunoștință de noua înfățișare cu cuconu Ieni, mai spunēndu-le că a doua zi se va face o nouă măsurătoare a imașului.

— Apoi, domnule Sub-prefect ce mai tot umblă boeru să ne chinuească cu judecata, zicea moș Șārbān. N'am cāștigat odată? Pēcat de Dumnezeu să avem atta sdruncin cu drumurile și mai ales acum, când iacă începem munca cāmpului! Suntem destul de nevoiași, de ce să ne mai ia acum și hrana vitelor? De ce atāta urgie pe capul nostru?

— Eu, oameni buni, nu mă amestec. Dacă veți avea dreptate, judecata vē va da-o.

— Tot satu i martor. domnule sub-prefect, din bētrāni știm că imașul e al statului.

(Va urma)

de sēmēnat (8 — 10). Și apoi cātē alte trebuințe nu se ivesc în toate comunele noastre?

Sēmēnatul cu mașina în scopul cruțării sēmēnței este o treabă mare, la care plugarii nostri trebuie să se gāndească cāt de adese-ori și cu tot înadinsul. Înlăturarea necasurilor în timpurile aceste grele numai așa se poate face, dacă ne vom îndruma pe căi noue, mai înțelepte, și mai lāsând cele vechi să crească iarba pe ele.

Dela brazdă.

Schimbarea sēmēnței.

Este de trebuință schimbarea sēmēnței de sāmānat?

Peste tot este a se da întāietate unei sēmēnțe bune, potrivită cu pāmēntul și clima cutārui hotar, și produsă din partea plugarului însuși, imblătītă, cernută și păstrată de el. O astfel de sēmēnță de obicei isbutește între împrejurări priincioase.

Nu arare-ori insē se întēmplă, că sēmēnța trebuie schimbată, fie că în strīnsul înțeles al cuvēntului noi dām sēmēnță de a noastră pentru altă sēmēnță, fie că cumpērām pe bani sēmēnță de sāmānat dela alt proprietar din comună, din vecinătate sau din depārtare, poate chiar din altă țară.

Aceasta se poate întēmpla, când, s. p., grindina a nimicuit cu totul roada cāmpurilor noastre, ori focul ne-a mistuit întreagă agoniseala, sau când, din pricina timpului nepriincios de peste iarnă, din primăvară sau de peste vară, sāmānăturile noastre au suferit prea mult, pālindu-se, umplute fiind de rujină, sau altcum devenind nepotrivite a ne da sēmēnță de sāmānat. Mai poate veni la mijloc și o altă împrejurare, anume: când cineva, deși are sēmēnță destul de bună, își pune în gānd să facă încercare cu un soi nou de plantă, despre care a cetit sau auzit, că e de minune.

Și într'un cas și într'altul plugarul trebuie să fie cu mare luare aminte la mai multe împrejurări.

Înainte de toate sēmēnța să fie frumoasă, adecă mare, plină la bob și grea; mai departe să fie întreagă, curată de sēmēnțe și de părți strēine. În fine să nu fie încinsă de mucezală și cu miros greu. Cele numite până aici

sunt însușiri, cari ori-ce plugar le poate ușor cunoaște. Dar' mai vine la mijloc și altă întrebare: este oare și proaspătă sēmēnța, ce ne agonisim prin schimbare? Neavēnd de a face cu o persoană de toată încrederea, ne vom putea încredința înșine dacă sēmēnța e destul de proaspătă, punēndu-o sē încolțească în anumite vase cu pământ, ce este a se ținea mereu umed, udându-se.

Un cercetător vestit a constatat, că deosebitele seminte aveau bune de sămănat încolțesc tot din câte o sută de fire puse la încolțit astfel:

la grâu . . .	95—100
« sēcără . . .	95—100
« orz	95—100
« ovēs	90—100
« cucuruz . . .	90—100
« hrișcă	80— 95
« fasole	72—100
« mazēre	95—100
« bob	90—100
« rapiță	95—100
« cânepă	95— 98
« in	85—100
« mazărice . . .	90—100
« napi	90—100
« morcovi	75— 90
« sfeclă	50— 60
« luțernă	85— 95
« trifoiul roșu .	85— 95
« trifoiul alb . .	80— 90
« lupin	90—100
« exparcetă . . .	70— 80
« raigrasul engl.	85— 95.

Deci, avēnd cineva sē cumpere din cutare sēmēnță, va trebui sē cumpere mai întâi numai de probă. După-ce va pune la încolțit sēmēnța cumpărată de probă și tot din câte 100 fire vor rēsări, pe cum s'a arētat mai sus, sēmēnța e bună, și se poate cumpăra și sămăna fără îndoială în măsură cât de mare.

Dacă sēmēnța se aduce din alte țeri, ea nu totdeauna se potrivește în pământul țerii noastre. Adusă din o țară mai călduroasă, de obicei nu isbutește; ci mai ușor isbutește la noi sēmēnța adusă din țeri cu clima mai rece, și încă și mai bine dacă e adusă din o țară a cărei climă și pământ se asemănă mai mult cu clima și pământul țerii noastre.

Găinile Langshane.

Intr'un număr trecut al foii noastre am spus câteva cuvinte despre găinile *Plymouth Rox*. De data aceasta vom urma a scoate la iveală însușirile pre-

țioase ale altui soi de găini, numite *Langshane*.

Acest soi de găini, ca și al găinilor *Plymouth Rox* se trage din alte țeri. Ele sunt de o vînjosie deosebită, se cresc cu mare înlesnire, sunt ouătoare, au o carne foarte gustoasă, și sunt mult mai mari decât găinile noastre obicinuite.

Cocoșii au o greutate până la 4 chilogrami, ear' găinile până la 3 chilogr.

O găină ouă până la 200 ouē. Ouēle sunt mai mari decât ale găinilor obicinuite, prin urmare ele sunt și mai prețioase decât acelea. Și ele devin și mai prețioase din cauza că, avēnd găoacea tare, ele se pot ușor transporta în depărtări, și de aceea sunt foarte căutate de negustori.

Penele lor au culoare neagră închisă și lucitoare. Unele sunt apoi de tot albe, sau roșietice, ori cu pete mari albe.

Soiul acesta de găini încă întrece soiul obicinuit al găinilor noastre. De aceea îl recomandăm cetitorilor noștri.

Trebue sē ni-se prefacă în a doua natură obiceiul: de a îmbunătăți nu numai soiul vitelor, cailor, rîmătorilor și oilor, ci și soiul găinilor și celorlalte gălițe; precum și al tuturor pomilor, legumilor și plantelor din economia noastră. Numai pe calea aceasta ne vom putea îmbunătăți agoniseala noastră și vom pași sigur pe calea îndestulării și a binelui.

ȘTIRI DE TOT FELUL

Expoziție de poame sē aranjează la Deva prin reuniunea economică comitatensă, cu ajutor ministerial. Sē expun poame și legume, în stare proaspătă și uscate și derivate din ele, conserve, dulcetururi etc. Expoziția are loc în 28 și 29 Sept. în Deva.

Lumină electrică la Geoagiu
Pentru curțile economice dela Geoagiu voesc sē introducă lumină electrică, pe care o vor fabrica din apa rîului, folosind-o la luminat și la mănarea mașinilor economice.

Postă la Bretea. Inginerul suprem comitatens a propus în ședința din 10 Aug. a comisiei administrative comitatense, sē se institue oficiu postal și în Bretea-română.

Flăcău călător de tren. Junele Toma Anghel din Balomir, mergēnd într'o sară, de curēnd, pe calea ferată dela stația Șibotului spre casă, n'a băgat de samă că la spatele lui vine un tren, și l'a apucat trenul între roatele sale și tot i-a zdrobit capul și i-a tăiat picioarele și dimineața a fost aflat tot dărăburit și diformat. Iată de ce nu e bine, mai ales sara, a umbla pe linia ferată.

Copiii, și ear' copiii sunt atât de des pricina focurilor prin comune. De curēnd în comuna Balomir s'a aprins o șură a unui econom (Avram Adam lui Iuon) precum sē crede din jocul copiilor cu lemnușe. De aci focul a sărit în șura vecinului și a prefăcut-o în cenușe. O fetiță de 2—3 ani, aflând-se în grajdul cestui din urmă, n'a putut fugi și a cuprins'o focul și a ars'o teribil. Alergând oamenii dela lucru din hotar, au putut localisa focul sē nu sară mai departe.

Talent recunoscut. Dr. Artur Török descriind în foaia din Deva «Hunyad» concertul unguresc din Brad de curēnd, își introduce raportul sēu cu următoarele constatări:

«In acel triumphiu, a cărui un pisc înalt e în Valea Dosului, altul la Vulcan și al treilea la Brad, locuște fără îndoială un popor iubitor de musică. Omul dela Sohodol, dela Cernița, când își face pedestru drumul sēu de 40—50 kilometri, ca sē-și vëndă ciuberele sau brânza, cântă pe drumul întreg, sau la popasuri își scoate fluerul și suflă-suflă jalnic, melancolic, dar' curat și cu simțământ musical. În uriașele păduri, unde omul ar crede că poate găsi numai ciripit de paseri, adeseori rēsună din buzele păstorilor tulnicul cel țintuit din doage de brad, și decumva măestrul care suflă în el a fost pe vremuri soldat, îți trimbițează din instrumentul seu musical simplu dar' puternic, toate signalele unei manevre mari. Sau sē mai vorbesc de lăutarii din Blăjeni și Stănița? Sunt aceștia fiii simpli ai poporului, cari sēptēmăna întregă îndeplinesc munca cea grea a cositului, tăiatului de lemne, aratului și numai din Duminecă în Duminecă iau în mână lăuta, dar' îți cântă din ea cu perfecție artistică note ce-ți străbat la inimă, așa-ți cântă durerea ciobanului care și-a perdut oile, că plângi

cu el, dar' îndată urmează tabloul musical când găsește perdutele sale oite, și atunci îți vine să chiuiești cu sunele de bucurie ce se răvarsă din coardele violinei...

«Mai poate dar' fi mirare că și noi, Brădenii și Criștoreni, cari ne aflăm și noi în acest triumf, ne petrecem mult cu muzică?... etc.

La 1 Octombrie n. s'ar aranjează de reuniunea econ comitatensă o expoziție de vite la Orăștie și altele la Brad și Hațeg, cu ajutor dela ministru.

Haltă la Găvășdia. Pe linia ferată spre Ghelari, s'ar opri pe viitor trenul la o haltă nouă pe care o vor boteza Kaszabánya.

Calea ferată pe la Turnu-Roșu s'ar dat comunicației. Din părțile acestea cel mai scurt drum spre România ne e azi, drumul peste Vinț pe la Turnu-Roșu.

Canale și ear' canale. S'ar vorbește că în ministerul de agricultură umblă cu gândul de-a relua studiarea chestiei, cum s'ar putea lega și în țara noastră riurile mai de frunte între sine prin puternice canale (șanțuri mari), cari s'ar servească și pentru transport și mai ales pentru udatul câmpilor la vremi de lipsă de apă. Ar fi lucru de folos pentru economi. În țeri economice serioase, acest lucru e demult făcut. În Holandia, Belgia, Italia și Franța, țara e strătăiată de canale mari, pe cari s'ar duc poveri cu luntri, ear' în vremi de lipsă s'ar udă holde și livezi, așa că nenorocirile secetei nu se resimt nici odată, sau cel puțin nu așa păgubitor ca pe la noi și în România. În Austria ministerul de agric. încă s'ar ocupă tare cu planul canalisării țării. Dacă ai apă aproape și mijloace, îți uzi chiar și țelinile și ai pe el fân mult mai mult sau pășune, ear' cucuruzele și alte plante le ajuți de minune. De aceea în țerile cu canalisări, pământul dă roadă mult mai bogată ca pe la noi.

Festivitățile aurului. Englezii și indeosebi locuitorii Australiei se pregătesc a s'arba aniversarea a 50-a dela descoperirea aurului în Australia. Un comitet s'ar format la Melbourne pentru a organiza o serie de s'arbări mărețe, în cari prețiosul metal va forma principalul motiv alegoric. Vor fi cor-

tejuri, în cari se vor vedea tinere fete, de pe cari vor cădea solzi de aur, băieți cu târnăcopul pe umeri, cari se întorc dela secerișul de aur etc. etc. În fine aurul va figura în toate vederea acestor festivități minunate, cari de sigur vor lăsa în sufletul celor-ce vor lua parte, un suvenir de aur... Iată un lucru, care de sigur ar interesa foarte viu pe bunul Hargraves, cel dintâiu care a descoperit în Australia aur. Dar' el a murit de mult în pielea unui milionar...

Feciorii români la Viena.

(Intârziată din lipsa de spațiu).

Iată ce frumos descrie »Deutsches Volksblatt« s'arbătoarea regimentului fost grănițeresc român, în Viena:

„Aniversarea bătăliei dela Custozza, s'ar s'arbat în anul acesta la 23 Iulie. Cu această ocaziune Casarma Arhiducelui Albrecht a fost minunat decorată, și întreaga s'arbare favorisată de un timp frumos, a avut un caracter foarte demn. La 7 ore 30 minute dimineața, preotul militar gr.-or. Pavel Boldea a celebrat serviciul divin campestru, la care a asistat regimentul 43, în care servesc peste 95% Români, sub conducerea comandantului de batalion, maiorului Müller, Stoianel și Manoilovici, în paradă, cu steag și muzică, asistând și mulți oaspeți.

După serviciul divin preotul a rostit dela altar în limba românească o cuvântare inspirată de un cald patriotism; vorbind despre glorioasa istorie a regimentului, arată cum Români pe toate câmpurile de bătăie din Europa au luptat cu bravură pentru gloria patriei, dovedind măritei dinastii neclintită credință. Preotul descrie apoi în mod strălucit tabloul bătăliei dela Custozza în o avântată gloriificare, ce pătrunde până la inimă. Un entusiast »S'ar trăiască« a răsunit din toate părțile din șirurile soldaților, pentru Impăratul, ca o dovadă de viu și însuflețit patriotism. Abia au încetat urările »S'ar trăiască« și corul regimentului a intonat imnul popular cu text românesc, cântat de toți oaspeții. Cu o defilare în adevăr de model în fața comandantului Zednick nobil de Zeldegg, s'ar încheiat această parte a s'arbării.

La 9 ore înainte de amiază s'ar ținut tragerea la țintă a oficerilor și soldaților, cu care ocaziune s'ar împărțit mai multe premii. Prânzul de gală al oficerilor și oaspeților invitați s'ar dat în încăperile messei oficerilor, in-

cepând la ora 1. În decursul dîneului s'ar ținut mai multe toasturi. Comandantul regimentului colonelul Zednick nobil de Zeldegg a ridicat paharul pentru Impăratul, în aclamațiunea generală entusiastă a celor de față muzica regimentului a intonat imnul popular. Abia a încetat muzica și comandantul de regiment într'o m'eduoasă vorbire lungă lămurește și s'arbătorește însemnăta-tea zilei.

Pe urmă s'ar mai tostat pentru oaspeți între cari a fost aclamat mai ales căpitanul de Metzerich, care la Custozza a luptat ca sublocotenent. Într'o vorbire foarte cuprinzătoare a pus preotul militar, Pavel Boldea, militarismul în lumina credinței; și într'un avânt în adevăr militar a documentat că militarismul este isvorit din credință. Închină pentru comandantul regimentului, pururea gavalier, pentru oficerii și soldații regimentului. Generalul Hladisch mulțumește în numele oaspeților și urează regimentului tot binele pentru viitor. Urmează o lungă serie de simpatice urări.

Soldaților li-s'ar dat atât la amiază cât și seara un bogat menagiu.

După amiază feciorii au avut petrecere. Furtunoasă admirație au provocat cântecele populare române, frumoase și pline de poezie; dar' un interes cu totul deosebit au deșteptat jocurile naționale populare românești, »Călușorul« și »Bătuta«, jucate de 30 de soldați în costum național românesc.

Căpitanului Filipek și locotenentului Brad, sub a căror conducere s'ar ținut petrecerea soldaților, le revine meritul pentru strălucita, minunata decurgere a aceleia.

Din însărcinarea »Reuniunii Economice«:
Editor și redactor responsabil: Ioan Moța.

In atenția părinților!

Subscrișul, după-cum în toți anii, așa și anul acesta, primesc la începutul anului școlar 4 copii de școală din familie bună, dându-le locuință și viptul necesar. Până de present m'am bucurat întotdeauna de recunoștința părinților cari au avut copiii la mine, căci i-am supraveghiat întru toate.

Rog deci pe cei interesați a se adresa la mine cât mai îngrabă.

Condiții favorabile!

Cu toată stima
Albert Biebel,
comerciant.

Subscrisul aduc la cunoștința on. public, că numai în Restaurantul meu »Contele Stefan Széchenyi« în Orăștie, se află **cea mai bună calitate de bere a lui „Dreher“.**

1—

Cu stimă
Aladár Szatmári,
Restauratcur.

Pentru neguțători!

În o comună mare din apropierea Orăștiei, se află de arădat o casă foarte potrivită pentru a ținea în ea

prăvălie și crâșmă.

Casa e la loc tare potrivit și umblat în comună. Condiții favorabile. Prilegiu foarte bun pentru un neguțător harnic. Ar avea aci un strălucit viitor.

Cei-ce ar dori a se așeza în această comună, să se adreseze redacțiunii foii noastre, care le va spune cu cine să se pună în înțelegere.

1—3

477—1901. végrh. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1899. évi 4878 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt »Ardeleana« javára Mihaila Ioszf és társai ellen 30 kor. s jár. erejéig 1899. évi május hó 25-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 632 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, sertések, gazdasági eszközök stb. nyilvános árverésen aladatkak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírótság 1901. évi V. 90/4 számú végzése folytán 30 kor. tőkekövetelés, ennek 1897. évi október hó 17. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltó díj és eddig összesen 50 kor. 90 fill.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig Mada községében végrehajtást szenvedők lakásán leendő eszközzésére 1901. évi augusztus hó 24. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógyon, 1901. évi augusztus hó 12-én.

Kuszuly Imre,
kir. bír. végrh.

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACTII IN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 330.000
(92) Depuneri: peste cor. 2,000.000. 82—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5 $\frac{1}{2}$, e.r' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arăndează și exarăndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal în biurolul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Direcțiunea.

Se caută sîmburi de mere pădurețe și pădureți!

Cei-ce ar avea sîmburi buni, mari, de mere pădurețe, precum și pădureți de 1—2 ani, să se adreseze la subscrisul, care doresc a cumpăra cât de mulți.

Iuliu Vuia, înv.
Nagy Komlos.

1—

În timpul de vară

este mai consult, a
te aprovisiona, a-ți
completa și per-
fecționa diferitele
tipărituri.

Efectuiri de tipări-
turi moderne, fru-
moase și prețioase
se asigură prin

„Minerva“ inst. tipografic,
societate pe acții în Orăștie (Szászváros).